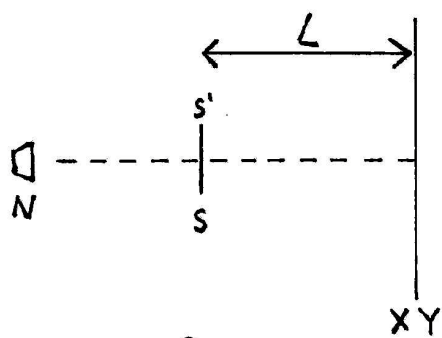

IX Konkurs Fizyczny

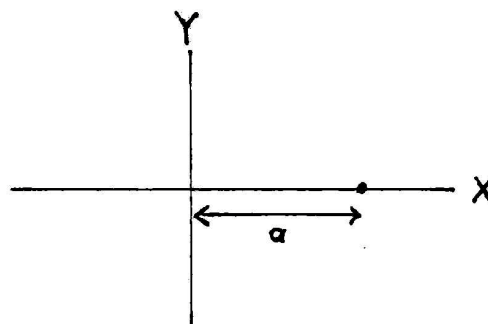
Final – 8 marca 2003

Zadanie 1.

Płaska fala elektromagnetyczna wytwarzana w nadajniku N dociera do ustawionej prostopadle siatki dyfrakcyjnej SS' i jest następnie rejestrowana przez odbiornik poruszający się w płaszczyźnie XY (Rys. a). Siatkę dyfrakcyjną tworzą kwadratowe otworki rozmieszczone wzdłuż prostej SS' . Prosta ta wraz z nadajnikiem N tworzy płaszczyznę NSS' , której przecięcie z płaszczyzną XY wyznacza oś X (Rys. b). Płaszczyzna XY jest prostopadła do płaszczyzny NSS' i równoległa do prostej SS' . Oś Y przecina oś X w miejscu rejestracji głównego maksimum na osi X . Po przesunięciu odbiornika od głównego maksimum na odległość a wzdłuż osi X rejestrowane jest lokalne maksimum. Po jakim torze należy przemieszczać odbiornik z tego miejsca w płaszczyźnie XY tak, by nadal rejestrował on maksimum sygnału? To znaczy znajdź zależność pomiędzy x i y (współzrędnymi odbiornika) dla których odbiornik rejestruje maksimum sygnału. Przyjmij, że odległość L płaszczyzny XY od siatki dyfrakcyjnej jest dużo większa od stałej siatki i jej wymiarów.

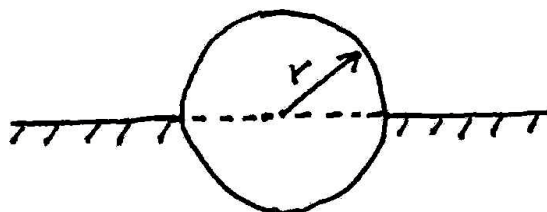
Rys. a

Rys. b

Zadanie 2.

Rura o promieniu r jest umieszczona poziomo w ziemi na głębokości r , tzn. ponad ziemię wystaje połowa rury. Jaką najmniejszą prędkość przy odbiciu od ziemi powinna mieć żaba, by mogła przeskoczyć tę rurę?

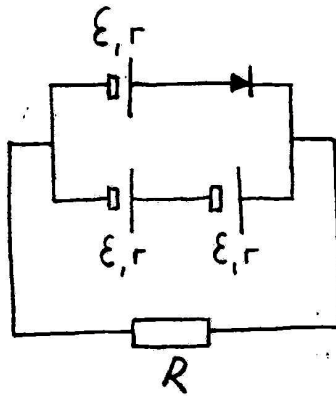

Zadanie 3.

Cieżarek o masie m wisi na nici. Na jaką minimalną wysokość należy podnieść ciężarek aby spadając rozerwał nić? Wiadomo, że minimalna siła wystarczająca do rozerwania nici wynosi Mg i przed rozerwaniem wydłuża ją o a . Należy założyć, że siła naprężenia nici jest proporcjonalna do jej wydłużenia (aż do zerwania).

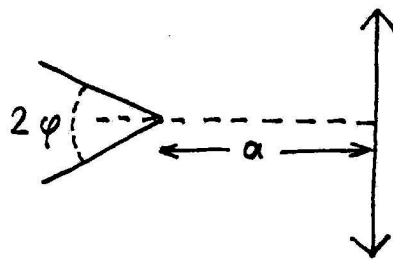
Zadanie 4.

W obwodzie przedstawionym na rysunku siły elektromotoryczne wszystkich źródeł są równe $\mathcal{E}$, ich opory wewnętrzne r . Dioda jest idealna, tzn. jej opór w kierunku przewodzenia wynosi 0, a w kierunku przeciwnym jest nieskończenie wielki. Znajdź zależność napięcia na oporze R od wielkości tego oporu.

Zadanie 5.

Ostrze stożka o kącie rozwarcia 2φ obserwuje się przez soczewkę o ogniskowej f umieszczonej w odległości a od wierzchołka stożka ($a < f$). Jaki jest kąt rozwarcia stożka obserwowany przez soczewkę? Oś soczewki pokrywa się z osią symetrii stożka.

Uwaga: W rozwiązaniach zadań należy przyjąć powszechnie znane stałe fizyczne (np.: g , R , ϵ_0 itp.) za dane.